

Nr 302.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående tilläggs pension åt studierektorn vid arméns underofficersskola, läroverksadjunkten C. Eneman; given Stockholms slott den 22 april 1938.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts
Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Ernst Wigforss.

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 22 april 1938.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena SANDLER, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WESTMAN, WIGFORSS, MÖLLER, LEVINSON, ENGBERG, SKÖLD, NILSSON, QUENSEL, FORSLUND.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Wigforss, anför efter gemensam beredning med chefen för försvarsdepartementet:

Jag anhåller att få underställa Kungl. Maj:ts prövning fråga om tilläggs pension åt studierektorn vid arméns underofficersskola, adjunkten vid högre allmänna läroverket i Skövde Carl Eneman.

Av handlingarna i ärendet inhämtas,

att Eneman är född den 12 mars 1873;

att han den 30 juni 1938 uppnår den för honom i egenskap av läroverksadjunkt gällande pensionsåldern;

att han alltifrån arméns underofficersskolas tillblivelse den 1 juli 1926 med åtnjutande av ledighet från befattningen såsom läroverksadjunkt varit förordnad såsom studierektor vid underofficersskolan;

att för Eneman i dylikt hänseende senast meddelat förordnande utgår den 30 juni 1938;

att han i egenskap av studierektor uppburit arvode med, förutom dyrtidstillägg, 9,500 kronor för år, varjämte han vid underofficersskolan åtnjtit timlärararvode, som under de senaste fem åren utgjort i medeltal omkring 2,400 kronor för år;

samt att statskontoret genom beslut den 17 mars 1938 förklarar Eneman berättigad att från och med dagen näst efter den, då han, efter uppnådd pensionsålder den 30 juni 1938, avginge från adjunktsbefattningen, för återstående livstiden komma i åtnjutande av pension enligt bestämmelserna i civila tjänstepensionsreglementet till belopp av 4,764 kronor årligen, vilket belopp motsvarar hel ålderspension i den för adjunktsbefattning vid läroverk gällande lönegraden, B 23.

Chefen för arméns underofficersskola har i skrivelse till *chefen för armén*, med framhållande att Eneman vid sin avgång syntes böra tillerkännas pension med hänsyn till studierektorstjänsten, gjort framställning om utverkande av förhöjd pension åt Eneman samt därvid anfört i huvudsak följande:

Studierektorstjänsten är med hänsyn till arten och omfattningen av de med tjänsten förenade arbetsuppgifterna, utom vad beträffar förvaltningsansvar, närmast att jämföra med rektorstjänst vid högre allmänt läroverk. Med hänsyn härtill synas pensionsförmånerna för Eneman böra bestämmas i det närmaste lika som för rektor vid dylikt läroverk, förslagsvis med belopp som tillkommer ordinarie tjänsteman i 29 lönegraden.

Chefen för armén har hemställt, att åt Eneman måtte, i enlighet med vad av *chefen för arméns underofficersskola* ifrågasatts, utverkas pension efter det pensionsunderlag, som gäller för ordinarie tjänsteman i 29 lönegraden. *Chefen för armén* har därvid erinrat, att arméförvaltningen i framställning rörande lantförsvarets medelsbehov för budgetåret 1938/39 hemställt, att i staten för skolan måtte uppföras en ordinarie befattning såsom studierektor med lön i likhet med rektor vid högre allmänt läroverk.

Skolöverstyrelsen har anslutit sig till vad *chefen för arméns underofficersskola* och *chefen för armén* föreslagit.

Arméförvaltningens civila departement har i avgivet utlåtande anfört, att departementet ansåge skäligen, att åt Eneman utverkades tilläggspension på grund av befattningen såsom studierektor. Beträffande tilläggspensionens storlek har departementet anfört i huvudsak följande:

Då Eneman såsom innehavare av studierektorsbefattningen varit att hänföra till kategorien icke-ordinarie befattningshavare, kan visserligen ifrågasättas, huruvida tilläggspensionens belopp bör bestämmas med utgångspunkt från pensionsunderlaget för ordinarie tjänsteman i 29 lönegraden och om icke i stället till grund för beräkningen bör läggas pensionsunderlaget för icke-ordinarie tjänsteman i samma lönegrad.

På grund av den utveckling av arméns underofficersskolas verksamhet och den studierektorn åvilande arbetsbördan, som föranlett arméförvaltningen att föreslå inrättandet vid skolan av en ordinarie befattning såsom studierektor med avlöning i enlighet med vad som tillkommer rektor vid högre allmänt läroverk, har emellertid departementet intet att erinra mot att tilläggspension beredes Eneman med belopp, motsvarande skillnaden mellan den pension, som skulle hava tillkommit honom, därest han innehåft ordinarie befattning i 29 lönegraden, och pension såsom läroverksadjunkt.

Statskontoret har anfört, att ämbetsverket med hänsyn till arten och omfattningen av det förordnande, Eneman innehåft vid underofficersskolan, icke ville motsätta sig, att hos riksdagen utverkades ett tillägg till adjunktspensionen. Beträffande tilläggspensionens storlek har statskontoret anfört följande:

För bestämmandet av tilläggspensionens storlek får statskontoret föreslå, att till utgångspunkt toges det för extra ordinarie befattningshavare i 29 lönegraden gällande pensionsunderlaget, 6,360 kronor. Skillnaden mellan detta belopp och den pension å 4,764 kronor, som tillkommer Eneman å hans befattning som läroverksadjunkt, utgör 1,596 kronor. Då emellertid Eneman icke vidkänts pensionsavgifter eller pensionsavdrag å studierektorsbefattningen, torde, i likhet med vad som skett i tidigare fall, skillnadsbeloppet böra minskas med 10 procent. Sålunda uträknad, kommer tilläggspensionen att uppgå till 1,436 kronor 40 öre eller, efter avrundning uppåt för vinnande av delbarhet med tolv, till 1,440 kronor. Tilläggspensionen torde böra anvisas att utgå från det under elfte huvudtiteln uppförda förslagsanslaget till diverse pensioner och understöd m. m.

Innevarande års riksdag har, efter därom av Kungl. Maj:t i statsverkspropositionen under fjärde huvudtiteln framlagt förslag, beslutat, att i staten för arméns underofficersskola skall uppföras en ordinarie beställning såsom studierektor med lön enligt vad som gäller för rektor vid högre allmänt läroverk, och synes Enemans tjänstgöring såsom studierektor komma att upphöra med utgången av juni månad 1938 i samband med den nya statens ikraftträdande.

I likhet med myndigheterna anser jag skäligt, att tilläggspension beredes Eneman på grund av hans tjänstgöring såsom studierektor vid arméns underofficersskola. Tilläggspensionen torde i enlighet med statskontorets förslag böra bestämmas till 1,440 kronor för år.

Under framhållande av att det av mig nu tillstyrkta förslaget synes jämlikt § 54 riksdagsordningen kunna, utan hinder av att den för propositioners avlämnande till riksdagen i allmänhet stadgade tiden gått till ända, föreläggas riksdagen, hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att studierektorn vid arméns underofficersskola, läroverksadjunkten Carl Eneman må från och med dagen näst efter den, då efter avgång från befattningen såsom läroverksadjunkt förordnandet för honom såsom studierektor vid nämnda

Kungl. Maj:ts proposition nr 302.

skola upphör, under sin återstående livstid uppbära — utöver honom författningsenligt tillkommande pension — tilläggspension från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m. till belopp av 1,440 kronor för år.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställen förordnar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten, att proposition av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

H. Wihlborg.